HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

19 noiembrie 2009 *

În cauzele conexate T-425/07 și T-426/07,

Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o., cu sediul în Częstochowa (Polonia), reprezentată de D. Rzążewska, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de domnul O. Montalto și de doamna K. Zajfert, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect două acțiuni formulate împotriva Deciziilor Camerei a patra de recurs a OAPI din 3 septembrie 2007 (cauzele R 1274/2006-4 și R 1275/2006-4),

* Limba de procedură: poloneza.

privind cererile de înregistrare a mărcilor figurative 100 și 300 ca mărci comunitare,

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a doua),

compus din doamnele I. Pelikánová, președinte, K. Jürimäe și domnul S. Soldevila Fragoso (raportor), judecători,

grefier: doamna K. Pocheć, administrator,

având în vedere cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 16 noiembrie 2007,

având în vedere memoriile în răspuns depuse la grefa Tribunalului la 21 februarie 2008,

având în vedere Ordonanța din 27 februarie 2008 privind conexarea cauzelor T-425/07 și T-426/07 pentru buna desfășurare a procedurilor scrise și orale,

având în vedere Ordonanța din 29 aprilie 2009 privind conexarea cauzelor T-425/07 și T-426/07 în vederea pronunțării hotărârii,

în urma ședinței din 26 noiembrie 2008,

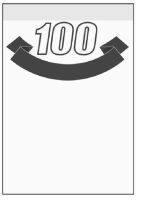
pronunță prezenta

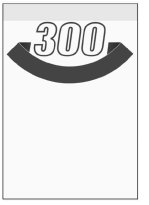
Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La 15 iunie 2004, reclamanta, Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o., a depus două cereri de înregistrare a unor mărci comunitare la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare [înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1)].

2 Mărcile a căror înregistrare a fost solicitată sunt semnele figurative 100 și 300 reproduse mai jos:

3 Produsele și serviciile pentru care s-a solicitat înregistrarea mărcilor fac parte din clasele 16, 28 și 41 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

— „afișe; albume; carnete; reviste; formulare; tipărituri; ziare; calendare; cuvinte încrucișate; rebusuri”, din clasa 16;

— „puzzle-uri interactive; enigme; puzzle-uri”, din clasa 28;

— „organizarea de competiții; editări de texte”, din clasa 41.

4 Prin scrisoarea din 4 aprilie 2006, examinatorul a informat reclamanta că semnele nu erau susceptibile de a fi înregistrate pentru toate produsele desemnate, conform articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009]. În răspunsurile din 30 mai 2006, reclamanta și-a menținut poziția.

5 La 9 august 2006, examinatorul a refuzat înregistrarea semnelor 100 și 300 în temeiul articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 40/94 pentru următoarele produse:

— „afișe; carnete; reviste; tipărituri; ziare”, din clasa 16;

— „puzzle-uri interactive; enigme; puzzle-uri”, din clasa 28.

Examinatorul a apreciat că aceste semne constituie indicații descriptive, iar culorile și elementele grafice utilizate nu pot infirma această concluzie.

6 La 27 septembrie 2006, reclamanta a introdus două recursuri împotriva deciziilor examinatorului.

7 La 22 februarie 2007, președintele Camerei a patra de recurs a invitat recurenta, conform articolului 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 37 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009] să declare în termen de două luni că renunță la invocarea unui drept exclusiv asupra cifrelor 100 și 300 incluse în mărcile solicitate. Prin două scrisori din 15 iunie 2007, recurenta a refuzat să facă declarațiile solicitate, invocând caracterul înregistrabil al cifrelor. În consecință, camera de recurs a respins recursurile prin două decizii din 3 septembrie 2007 (denumite în continuare „deciziile atacate").

Concluziile părților

8 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea în întregime a deciziilor atacate;

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

9 OAPI solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunilor;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

10 Reclamanta formulează cu titlu introductiv o observație cu privire la caracterul înregistrabil al cifrelor și invocă, în esență, trei motive în susținerea acțiunilor. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 40/94 și al treilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (b) din același regulament.

Observație introductivă

Argumentele părților

11 Reclamanta susține că articolul 4 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 4 din Regulamentul nr. 207/2009) enunță un principiu general potrivit căruia cifrele pot fi

înregistrate ca mărci și nu există niciun motiv pentru ca cifrele să nu poată să servească pentru a distinge, pe piață, produsele sau serviciile provenind de la diverși concurenți.

12 OAPI apreciază că acest principiu este corect, dar nu privește decât capacitatea abstractă a cifrelor de a distinge, pe piață, produsele și serviciile. Această capacitate abstractă ar fi o condiție necesară, dar insuficientă pentru înregistrare, întrucât semnele ar trebui de asemenea să îndeplinească cerințele prevăzute la articolul 7 din Regulamentul nr. 40/94.

Aprecierea Tribunalului

13 Rezultă în mod clar din modul de redactare a articolului 4 din Regulamentul nr. 40/94 că cifrele pot fi înregistrate ca mărci comunitare.

14 Cu toate acestea, pentru a fi înregistrat, orice semn trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 7 din Regulamentul nr. 40/94, care împiedică înregistrarea semnelor ce nu sunt apte să îndeplinească, în percepția consumatorului, funcția de indicație a originii comerciale a produselor și a serviciilor menționate în cererea de înregistrare [Hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2008, Hartmann/OAPI (E), T-302/06, nepublicată în Repertoriu, punctele 29 și 30]. Prin urmare, o cifră ar putea fi înregistrată ca marcă comunitară numai dacă are caracter distinctiv în raport cu produsele și cu serviciile desemnate în cererea de înregistrare și dacă nu constituie o simplă descriere a acestor produse și servicii.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94

Argumentele părților

15 Reclamanta apreciază că cerința privind declarația de renunțare la invocarea unor drepturi exclusive asupra unui element oarecare al mărcilor solicitate este lipsită de orice temei, dat fiind că toate elementele componente ale mărcilor respective și, în special, elementele numerice „100” și „300” au caracter distinctiv. Aceasta precizează că, și în cazul în care unul dintre aceste elemente ar fi lipsit de caracter distinctiv, acesta ar dobândi un astfel de caracter în combinație cu alte elemente, întrucât, potrivit jurisprudenței Curții, caracterul distinctiv al mărcilor trebuie apreciat în raport cu impresia de ansamblu pe care o produc aceste elemente.

16 Reclamanta mai susține că înregistrarea anterioară a semnelor 100 și 200, a căror grafică ar fi mai puțin dezvoltată decât cea a mărcilor solicitate, ar fi determinat-o să acționeze cu încredere în dreptul și în interpretarea pe care OAPI a dat-o cu privire la aceste semne.

17 OAPI solicită respingerea motivului.

Aprecierea Tribunalului

18 Atunci când o marcă conține un element lipsit de caracter distinctiv și când includerea acestui element poate genera îndoieli cu privire la întinderea protecției acordate,

articolul 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 prevede posibilitatea OAPI de a cere solicitantului, ca o condiție pentru înregistrare, să declare că nu va invoca niciun drept exclusiv asupra acestui element.

19 Rolul acestor declarații, cunoscute în practică drept „disclaimers”, este acela de a evidenția faptul că dreptul exclusiv recunoscut titularului unei mărci nu se extinde asupra elementelor nedistinctive care o compun. În acest mod, eventualii solicitanți vor putea ști că elementele nedistinctive ale unei mărci înregistrate, care fac obiectul unei astfel de declarații, rămân disponibile.

20 Conținutul articolului 38 din Regulamentul nr. 40/94 este clarificat de norma 11 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 40/94 (JO L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189). În particular, norma 11 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2868/95 prevede consecințele nedepunerii declarației solicitate de OAPI. Astfel, dacă solicitantul nu depune declarația solicitată de OAPI în termenul stabilit, acesta din urmă poate respinge cererea în întregime sau în parte.

21 În cazul în speță, se pune problema de a stabili dacă, pentru a invoca împotriva reclamantei nedepunerea unei declarații potrivit articolului 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, camera de recurs putea să aprecieze în mod întemeiat, pe de o parte, că elementele „100” și „300” ale mărcilor solicitate erau lipsite de caracter distinctiv și, pe de altă parte, că includerea lor în mărcile solicitate putea genera îndoieli cu privire la întinderea protecției acordate acestora.

22 În primul rând, referitor la existența în cadrul mărcilor solicitate a unor elemente lipsite de caracter distinctiv, trebuie precizat că, parțial, camera de recurs a făcut trimitere la Decizia sa din 7 august 2006 (cauza R 447/2006-4) privind cererea de înregistrare a mărcii verbale 1000 (punctele 18 din deciziile atacate). În această privință, trebuie

subliniat că, potrivit unei jurisprudențe constante, o decizie poate fi considerată suficient de motivată atunci când face trimitere în mod expres la un alt document comunicat reclamantului, precum în cazul în speță [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2008, Reber/OAPI – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart), T-304/06, Rep., p. II-1927, punctul 48 și jurisprudența citată].

23 În Decizia din 7 august 2006, camera de recurs a apreciat, în esență, că cifra 1000 poate să servească pentru a desemna conținutul broșurilor și al periodicelor care fac pare din clasa 16. Camera de recurs face trimitere la această decizie pentru a susține în speță că elementele „100” și „300” pot desemna cantitatea, conținutul sau ediția produselor acoperite din clasa 16. Pe de altă parte, aceasta consideră că elementele respective pot desemna diversele componente ale produselor acoperite din clasa 28.

24 Deși camera de recurs nu a indicat nimic în această privință, trebuie apreciat că aceste produse se adresează marelui public. Întrucât cifrele 100 și 300 pot fi înțelese în toate limbile comunitare, publicul vizat este compus, așadar, din consumatorii medii ai produselor în cauză din întreaga Comunitate Europeană.

25 În speță, cifrele 100 și 300 se referă la cantități și vor fi percepute de consumatorul mediu imediat și fără nicio reflecție suplimentară ca fiind o descriere a caracteristicilor produselor în discuție, în special a numărului de afișe din loturile la vânzare, a numărului de pagini ale publicațiilor sau a numărului de piese de puzzle și de enigme, care determină gradul lor de dificultate, caracteristici care sunt esențiale la luarea deciziei de cumpărare. Prin urmare, publicul relevant va percepe aceste elemente numerice în sensul că furnizează informații cu privire la produsele desemnate, iar nu ca indicație a originii produselor în cauză.

26 Această concluzie nu poate fi modificată de argumentele invocate de reclamantă întemeiate pe jurisprudența Curții referitoare la aprecierea caracterului distinctiv al

semnelor complexe. Astfel, în speță, nu este vorba de aprecierea caracterului distinctiv al unor mărci compuse din elemente care, luate separat, nu sunt distinctive. Este vorba de aprecierea caracterului distinctiv al acestor elemente pentru a se evita extinderea în mod nelegal asupra acestora a dreptului exclusiv derivând din mărci. Prin urmare, aprecierea caracterului distinctiv al elementelor mărcilor solicitate, în cadrul articolului 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, nu trebuie efectuată în raport cu impresia de ansamblu produsă de mărcile respective, ci în raport cu elementele care le compun.

27 În al doilea rând, în ceea ce privește existența unor îndoieli cu privire la întinderea protecției, camera de recurs a afirmat, la punctele 19 din deciziile atacate, că nu este posibil să se stabilească elementul din cadrul mărcilor solicitate care ar determina caracterul distinctiv al acestora, împrejurare care ar fi de natură să genereze îndoieli cu privire la întinderea protecției acordate. Astfel, în speță, elementele figurative ale mărcilor solicitate, mai precis culorile, chenarele, panglicile și prezentarea grafică utilizată, sunt prea banale pentru a se impune percepției consumatorilor. În schimb, cifrele, ca elemente verbale unice, pot atrage mai mult atenția consumatorilor vizați și ocupă astfel o poziție dominantă în impresia produsă de mărcile solicitate.

28 Dacă nu ar fi impusă nicio condiție pentru înregistrarea mărcilor solicitate, s-ar putea crea, așadar, impresia că drepturile exclusive s-ar extinde la elementele „100” și „300”, împiedicând, prin urmare, utilizarea lor în cadrul altor mărci. În consecință, camera de recurs a apreciat în mod întemeiat că includerea acestor semne în mărcile solicitate ar putea genera îndoieli cu privire la întinderea protecției acordate acestora.

29 Or, prin scrisorile din 15 iunie 2007, reclamanta a refuzat să formuleze declarațiile de renunțare la invocarea unor drepturi exclusive asupra acestor elemente, invocând caracterul înregistrabil al cifrelor 100 și 300. Aceste scrisori au ajuns în fapt după

împlinirea termenului de două luni stabilit de președintele camerei de recurs, fără ca reclamanta să fi putut demonstra, în pofida susținerilor făcute în ședință, că i-ar fi fost acordat un termen suplimentar. Întrucât reclamanta nu a depus declarațiile prevăzute la articolul 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, precum și la norma 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2868/95, camera de recurs a refuzat în mod corect înregistrarea mărcilor solicitate în temeiul normei 11 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2868/95.

30 Această concluzie nu poate fi infirmată de argumentul reclamantei, întemeiat pe faptul că semnele 100 și 200, a căror grafică ar fi mai puțin dezvoltată decât cea a mărcilor solicitate, au fost înregistrate de OAPI ca mărci comunitare pentru produse din clasele 16 și 28. În această privință, trebuie remarcat că legalitatea deciziilor camerei de recurs trebuie apreciată numai în temeiul Regulamentului nr. 40/94, iar nu pe baza unei practici decizionale a OAPI [Hotărârea Tribunalului din 21 aprilie 2004, Concept/OAPI (ECA), T-127/02, Rec., p. II-1113, punctul 71, și Hotărârea Tribunalului din 19 mai 2009, Euro-Information/OAPI (CYBERCREDIT, CYBERGESTION, CYBERGUICHET, CYBERBOURSE și CYBERHOME), T-211/06, T-213/06, T-245/06, T-155/07 și T-178/07, nepublicată în Repertoriu, punctul 44]. În plus, în măsura în care acest argument ar trebui considerat că se întemeiază pe o încălcare a principiului egalității de tratament, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că acest principiu nu poate fi invocat decât în cadrul respectării principiului legalității, conform căruia nimeni nu poate invoca în folosul său o nelegalitate comisă în favoarea altuia [Hotărârea Tribunalului din 27 februarie 2002, Streamserve/OAPI (STREAMSERVE), T-106/00, Rec., p. II-723, punctul 67, și Hotărârea Tribunalului din 30 noiembrie 2006, Camper/OAPI – JC (BROTHERS by CAMPER), T-43/05, nepublicată în Recueil, punctele 93-95].

31 Prin urmare, rezultă din considerațiile precedente că primul motiv trebuie respins.

32 Întrucât camera de recurs nu și-a întemeiat deciziile atacate pe lipsa caracterului distinctiv și nici pe caracterul descriptiv al mărcilor solicitate apreciate în funcție de impresia globală pe care o produc, ci pe faptul că acestea conțin elemente cărora li se

aplică articolul 38 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, al doilea și al treilea motiv, întemeiate pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (b) și a articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 40/94, sunt inoperante.

33 În consecință, prezentele acțiuni trebuie respinse în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

34 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor OAPI.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunile.

2) **Obligă Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o. la plata cheltuielilor de judecată.**

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 19 noiembrie 2009.

Semnături